

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

15 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte - Ursache Petru,

judcători - Timofti Vladimir, Nicolaev Ghenadie, Toma Nadejda și Moraru Petru,

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către procurorul în procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Gavriliță Vitalie și de către avocatul Ivanov Oxana în numele inculpatului Toma Valeriu, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 iunie 2016, în cauza penală privind-l pe

Toma Valeriu Gheorghe, născut la 10 iulie 1974, originar și domiciliat în s. Puhoi, r-nul Ialoveni.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 02.12.2015 – 18.03.2015 (prima instanță);
2. 13.05.2016 – 09.06.2016 (instanța de apel);
3. 29.07.2016 – 15.11.2016 (instanța de recurs ordinar).

Asupra recursurilor în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 18 martie 2016, în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, inculpatul Toma Valeriu Gheorghe a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal și a fost condamnat la pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

La fel, Toma Valeriu Gheorghe a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal și a fost condamnat la pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În conformitate cu art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, lui Toma Valeriu Gheorghe, a fost stabilită pedeapsa definitivă - 4 ani și 6 luni închisoare cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În temeiul art. 90 Cod penal, pedeapsa cu închisoare aplicată lui Toma Valeriu Gheorghe a fost suspendată condiționat pe o perioadă de probațiune de 4 ani, dacă nu va săvârși o nouă infracțiune.

În temeiul art. 60 alin. (3), art. 90 alin. (6) Cod penal, Toma Valeriu Gheorghe a fost obligat: 1) să nu-și schimbe domiciliul fără consimțământul organului competent; 2) să execute munca neremunerată în folosul comunității în volum de 120 ore.

Corpus delict: un CD-R cu înregistrări video de la camerele de supraveghere din incinta barului „Luidor” din 08 noiembrie 2014 - s-a dispus a se păstra la dosar.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că la 08 noiembrie 2014, în jurul orei 08:30, Toma Valeriu, împreună cu o persoană identificată de organul de urmărire penală și alte două persoane neidentificate de către organul de urmărire penală, se aflau în incinta barului „Luidor”, amplasat pe bd. Mircea cel Bătrîn 2/1, mun. Chișinău. Încălcând grosolan ordinea publică, însoțită cu aplicarea violenței asupra persoanelor, precum și prin acțiuni care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-o obraznicie deosebită, fără niciun motiv, au inițiat un conflict cu Rîțoi Eugeniu, fiindu-i aplicate mai multe lovituri peste diferite regiuni ale corpului cu mâinile și picioarele, căuzându-i leziuni corporale medii.

Tot el, în aceleași circumstanțe, la 08 noiembrie 2014, aproximativ la ora 08:30 împreună cu Pîrvu Dan și alte două persoane neidentificate de către organul de urmărire penală, aflându-se în incinta aceluiși bar „Luidor”, amplasat pe bd. Mircea cel Bătrîn, 2/1, mun. Chișinău, în cadrul comiterii acțiunii de huliganism, intenționat, i-au aplicat părții vătămate Rîțoi Eugeniu cu mâinile și picioarele lovituri peste diferite părți ale corpului. Potrivit raportului de expertiză medico-legală nr. 329/D din 23 decembrie 2014, în urma loviturilor primite, partea vătămată a suferit traumatism cranio-cerebral închis manifestat prin comoție cerebrală medie, traumă toracică închisă, manifestată prin fractura coastei XI pe stânga cu deplasarea fragmentelor, echimoze și escoriații la nivelul feței, pe cutia toracică dreapta și a umărului stâng, ce condiționează o dereglare a sănătății de lungă durată și în conformitate cu acest criteriu se califică ca vătămare corporală medie.

Aceste acțiuni ale inculpatului Toma Valeriu, au fost încadrate în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, după semnele calificative - *huliganism, adică acțiuni intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțită de aplicarea violenței asupra persoanei, precum și prin acțiuni care prin conținutul lor, se deosebesc printr-o obraznicie deosebită, săvârșită de mai multe persoane și în baza art. 152 alin. (2) lit. e)*

Cod penal, după semnele calificative - *vătămarea intenționată medie a integrității corporale, care nu este periculoasă pentru viață și nu a provocat urmările prevăzute de art. 151, dar a fost urmată de dereglarea îndelungată a sănătății, săvârșită de mai multe persoane.*

3. Sentința menționată a fost atacată cu apeluri de către :

3.1. *procurorul în Procuratura sec. Ciocana, mun. Chișinău, Ciobanu Natalia*, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea parțială a sentinței, în partea stabilirii pedespei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță cu stabilirea pedespei inculpatului pentru infracțiunea prevăzută de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal la 3 ani închisoare, pentru infracțiunea prevăzută de art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal la 4 ani închisoare. În conformitate cu prevederile art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial să-i fie stabilită pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani 6 luni, cu executarea pedespei în penitenciar de tip semiînchis.

În motivarea cererii de apel procurorul a invocat că:

- instanța de fond corect a apreciat circumstanțele de fapt și de drept, calificând acțiunile infracționale ale inculpatului Toma Valeriu, în baza prevederilor art. 287 alin. (2) lit. b), 152 alin. (2) lit. e) Cod penal, însă a aplicat o pedeapsă greșit individualizată, dacă se ia în considerație caracterul social periculos al faptelor, modul de comitere a infracțiunii și personalitatea inculpatului;

- acuzarea consideră că în prezența abaterii de la normele legii penale, suspendarea executării pedespei a lui Toma Valeriu, nu își va atinge scopul, stipulat în art. 61 Cod penal. Legea penală stabilește următoarele scopuri: restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane;

- aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, în lipsa unor circumstanțe care cu adevărat indică că este rațională suspendarea condiționată a pedespei penale aplicate față de inculpat, constituie o interpretare și aplicare eronată a legii, fiind denaturată esența și adevăratul scop al aplicării acestui articol.

3.2. *Avocatul Ivanov Oxana, în numele inculpatului Toma Valeriu*, prin care a solicitat aplicarea în privința inculpatului a unei pedepse mai blânde.

În motivarea cererii de apel avocatul a invocat că:

- inculpatul Toma Valeriu, a recunoscut vinovăția sa, a solicitat examinarea cauzei în ordinea prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, reducând cheltuielile statului și eficientizând activitatea instanței de judecată, instanța de fond totuși a emis o sentință prea dură în privința lui Toma Valeriu;

- în ședința de judecată au fost stabilite următoarele circumstanțe atenuante: căința sinceră, acțiunile de împăcare cu partea vătămată, compensarea cheltuielilor materiale și morale solicitate de către partea vătămată, fără careva acte doveditoare, conlucrarea cu

organele de drept, și atitudinea respectuoasă față de instanța de judecată, cererea părții vătămate privind încetarea cauzei penale și refuzul de a mai participa la examinarea cauzei penale în instanța de fond, iar careva circumstanțe agravante nu au fost stabilite;

- consideră că prima instanță urma să aplice în privința lui Toma Valeriu în baza art. 287 alin. (2) Cod penal o pedeapsă în formă de amendă în mărime de 6000 lei, astfel pedeapsa putea fi echitabilă pentru fapta comisă, iar statul urma să beneficieze de suma amenzii pe care urma să o achite inculpatul, iar în baza art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal urma să-i fie aplicată o pedeapsă nu mai mare de 2 ani, deși instanța de fond i-a aplicat pedeapsa în mărime de 4 ani închisoare;

- indică că la stabilirea cuantumului pedepsei și la individualizarea executării pedepsei, trebuie de ținut cont de scopurile pedepsei stipulate în art. 61 Cod penal. Legea penală stabilește următoarele scopuri: restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Corectarea condamnatului, ca scop al pedepsei penale, presupune conștientizarea de către infractor a celor săvârșite și reîntoarcerea, reîncadrarea lui în activitatea societății. El trebuie convins că respectarea legii penale este o necesitate și că numai prin respectarea legii el va putea evita aplicarea și executarea altor pedepse. Prevenirea comiterii infracțiunilor presupune și limitarea într-un fel sau altul a unor drepturi și libertăți care ar minimaliza posibilitatea comiterii infracțiunii.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 iunie 2016, apelul declarat de avocatul Ivanov Oxana, în numele inculpatului Toma Valeriu, împotriva sentinței primei instanțe, a fost respins ca depus peste termen.

A fost respins ca nefondat apelul declarat de procurorul în Procuratura sec. Ciocana, mun. Chișinău, Ciobanu Natalia împotriva sentinței instanței de fond, fiind menținută hotărârea atacată fără modificări.

4.1. *Referitor la apelul declarat de către avocatul Ivanov Oxana, în numele inculpatului Toma Valeriu, împotriva sentinței primei instanțe, instanța de apel în motivarea soluției adoptate a reținut că în baza prevederilor legii procesual penale, termenul de apel este de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale, dacă legea nu dispune altfel.*

În ședința instanței de apel s-a constatat cu certitudine că inculpatul Toma Valeriu și avocatul Ivanov Oxana au fost prezenți la examinarea cauzei penale intentate împotriva sa în ședința instanței de fond, a cunoscut despre soluția instanței, a fost prezent la pronunțarea sentinței, a primit o copie a sentinței, unde se indică expres care este termenul de atac al sentinței pronunțate. Deși sentința Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău a fost pronunțată la 18 martie 2016, inculpatul și avocatul au primit sentința în ziua pronunțării, avocatul a înaintat cererea de apel abia la data de 06 aprilie 2016, adică peste termenul de 15 zile prevăzut de legislația procesuală pentru

declararea apelului, iar la pronunțarea sentinței instanța de fond le-a explicat calea și termenul de atac.

Astfel, în cazul dezacordului cu sentința atacată, inculpatul sau avocatul acestuia urmau să înainteze cererea de apel în termenul legal de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale, în timp ce data-limită până la care putea fi înaintat apelul împotriva sentinței Judecătorei Ciocana, mun. Chișinău din 18 martie 2016 a fost 02 aprilie 2016.

Apelantul nu a solicitat repunerea în termen a apelului în conformitate cu prevederile art. 403 Cod de procedură penală, iar în ședința instanței de apel nu au fost constatate circumstanțe noi, care ar da temei pentru repunerea în termen a apelului declarat de avocatul inculpatului.

Referitor la apelul declarat de către procurorul în Procuratura sec. Ciocana, mun. Chișinău, Ciobanu Natalia împotriva sentinței instanței de fond, instanța de apel a reținut că instanța de fond a stabilit corect starea de fapt, ce corespunde probelor din dosar, care au fost apreciate corect, instanța de fond încadrând just acțiunile inculpatului Toma Valeriu în baza dispozițiilor art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal după semnele - vătămarea intenționată medie a integrității corporale, care nu este periculoasă pentru viață și nu a provocat urmările prevăzute de art. 151, dar a fost urmată de dereglarea îndelungată a sănătății, săvârșită de mai multe persoane și art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal - huliganism, adică acțiuni intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțită de aplicarea violenței asupra persoanei, precum și prin acțiuni care prin conținutul lor, se deosebesc printr-o obraznicie deosebită, săvârșită de mai multe persoane.

Instanța de apel a reținut că instanța de fond a efectuat o analiză complexă a circumstanțelor cauzei și a personalității inculpatului, urmărind în acest sens comportamentul său în viața socială, la locul de muncă, precum și cel din înainte și după săvârșirea infracțiunii incriminate.

Prin urmare sunt neîntemeiate motivele procurorului în partea excluderii art. 90 Cod penal și constată că concluzia instanței inferioare precum că corijarea inculpatului este posibilă și prin aplicarea suspendării condiționate a executării pedepsei, este una corectă, motivată și întemeiată.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului Toma Valeriu, instanța de fond, în conformitate cu prevederile art. 7, 75, 76 - 78, 90 Cod penal, art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea inculpatului, de influența pedepsei aplicate în privința inculpatului.

Subsidiar la cele ce preced, instanța de apel a constatat că inculpatul a comis o infracțiune gravă și una mai puțin gravă, a recunoscut vina, s-a căit sincer de fapta

comisă, antecedentele penale sunt stinse, se atestă circumstanța atenuantă - recunoașterea vinovăției, căința sinceră, circumstanțe agravante - nu au fost stabilite.

Reieșind din circumstanțele cazului că inculpatul Toma Valeriu, a recunoscut vina, anterior a fost judecat, dar antecedentul penal este stins, judecarea cauzei a avut loc în procedură simplificată, în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, conform art. 364¹ Cod de procedură penală, instanța de fond a ajuns la concluzia corectă de a aplica lui Toma Valeriu, pedeapsa sub formă de închisoare în limitele fixate de norma art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal și art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, stabilindu-i în baza art. 84 al. (1) Cod penal pedeapsa definitivă - 4 (patru) ani și 6 (șase) luni închisoare cu suspendarea condiționată a executării pedepsei.

Totodată, prima instanță a conchis în mod întemeiat că în coraport cu fapta comisă, urmările prejudiciabile ale faptei și personalitatea inculpatului, corijarea și reeducarea acestuia este posibilă fără izolarea acestuia de societate, aplicând pedeapsa cu închisoarea, instanța de fond corect a ajuns la concluzia că scopul pedepsei penale poate fi atins prin suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă conform prevederilor art. 90 Cod penal, acordându-i inculpatului șansa de a-și corecta comportamentul în sensul respectării legii penale.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recursuri ordinare de către:

5.1 procurorul în procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Gavriliță Vitalie, prin care indicând temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei atacate, cu remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, într-un alt complet de judecată.

În motivarea cererii de recurs recurentul a invocat următoarele :

- instanța de fond și apel s-au limitat doar la descrierea art. 7, 61, 75-77, 90 Cod penal fără a face referire la argumentele care au servit la invocarea acestor temeiuri, ignorând prevederile art. 384 alin. (3) Cod de procedură penală unde este prevăzut că: „Sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată”, prevederi ce sunt valabile și pentru instanța de apel;

- instanțele ierarhic inferioare nu au invocat motivele privind suspendarea pedepsei condiționat, iar concluzia că corectarea inculpatului poate fi atinsă fără izolarea acestuia de libertate, este una greșită;

- instanța de apel justificat a apreciat circumstanțele atenuante, dar pedeapsa stabilită nu a fost apreciată în coroborare cu fapta comisă și consecințele acesteia, nu a ținut cont de caracterul și gradul de pericol social al infracțiunilor comise;

- la stabilirea pedepsei, instanța de judecată urma să țină cont și de faptul, că inculpatul a comis faptele incriminate cu intenție directă în grup, dându-și bine seama de consecințele ce urmau să survină, aflându-se într-un loc public, în prezența mai multor

persoane, acțiunile sale criminale au fost manifestate față de o persoană, ceea ce redă acțiunilor sale un caracter de pericolozitate sporită;

- deși inculpatul vina recunoaște totuși nu a colaborat pe deplin cu organul de urmărire penală, deoarece persoanele care prin complicitate cu inculpatul Toma Valeriu, au comis infracțiunile incriminate, ultimul nu le-a comunicat numele pentru a fi identificate, ca rezultat fiind disjuse materialele cauzei penale în privința persoanelor nestabilite;

- consideră că în privința inculpatului Toma Valeriu, aplicarea unei pedepse mai blânde decât închisoarea, poate doar să încurajeze comiterea pe viitor a altor infracțiuni și nu s-ar realiza scopurile pedepsei penale stipulate în art. 61 Codul penal: restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea comiterii de noi infracțiuni, deoarece el nu este la prima abatere, iar concluzii din condamnările anterioare nu a făcut și a comis din nou cu intenție două infracțiuni prin complicitate cu alte persoane neidentificate;

- scopul educativ și preventiv al pedepsei aplicate în privința lui Toma Valeriu, nu va fi atins, or, pedeapsa aplicată nu este proporțională în raport cu persoana inculpatului și cu faptele criminale pe care inculpatul le-a comis, în special prin prisma gradului prejudiciabil.

5.2. avocatul Ivanov Oxana, în numele inculpatului Toma Valeriu, prin care indicând temeiurile prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei atacate, cu menținerea în vigoare a sentinței primei instanțe.

În motivarea cererii de recurs recurentul a invocat următoarele :

- Cererea de apel a fost trimisă la 04 aprilie 2016, fapt confirmat prin aplicarea ștampilei de înregistrare a apelului și plicul scrisorii, iar abia la data de 08 aprilie 2016, în cancelaria instanței de fond a fost înregistrat apelul avocatului Ivanov Oxana, declarat în numele inculpatului Toma Valeriu, împotriva sentinței Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 18 martie 2016.

- nu este de acord cu decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău și nici cu sentința Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău, deoarece cererea de apel a fost depusă în termen, iar inculpatul Toma Valeriu, a recunoscut vinovăția sa, a solicitat examinarea cauzei în ordinea prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, reducând cheltuielile statului și eficientizând activitatea instanței de judecată, acesta totuși dispunând de o sentință destul de dură;

- consideră că instanța de fond urma să aplice în privința lui Toma Valeriu, în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal o pedeapsă în formă de amendă în mărime de 6000 lei, astfel pedeapsa putea fi echitabilă pentru fapta comisă, iar statul urma să beneficieze de suma amenzii pe care urma să o achite inculpatul, iar în baza art. 152 alin. (2) lit. e) Cod

penal urma să-i fie aplicată o pedeapsă nu mai mare de 2 ani, deși instanța de fond i-a aplicat pedeapsa în mărime de 4 ani de închisoare;

- leziunile corporale cauzate lui Rîțoi Eugeniu de către Toma Valeriu și alții au fost provocate în urma unor relații ostile de conflict apărute între aceștia, astfel încât acțiunile lui Toma Valeriu, au fost îndreptate în vederea provocării leziunilor corporale lui Rîțoi Eugeniu și nu de a încălca ordinea publică, prin urmare nu au fost acumulate careva probe ce ar demonstra faptul că în urma acțiunilor lui Toma Valeriu, s-ar fi periclilit ordinea publică și stopată într-o careva modalitate activitatea barului „Luidor”, astfel încât, urmează a fi apreciate faptele lui Toma Valeriu, după consecințele reale survenite, care în situația aceasta sunt de rezonanță mică;

- în speță lipsește atât obiectul juridic special al infracțiunii de huliganism ca „ordine publică”, cât și latura subiectivă „intenție directă” a infracțiunii, când persoana conștientizează că încalcă grosolan ordinea publică, dorind să demonstreze forța brutală, de contrapunere societății;

- după, cum rezultă din materialele cauzei penale, acțiunile lui Toma Valeriu nu au fost îndreptate la încălcarea grosolană evidentă a ordinii publice, dâșii au înaintat pretenții referitor la comportamentul lui Rîțoi Eugeniu, atunci când acesta a intrat cu ei în discuție de conflict, brutalizându-i verbal pe Toma Valeriu și Pîrvu Dan, care la rândul lor s-au revoltat, intenția lor fiind în continuare de cauzare a durerilor fizice, faptul dat fiind dedus atât din declarațiile învinuiților, a părții vătămate, cât și a martorilor din declarația cărora rezultă că conflictul nu a fost orientat spre reacția publicului, cu implicarea jignirii demnității publice și încălcarea grosolană a ordinii publice.

6. La 17 octombrie 2016, inculpatul Toma Valeriu a depus o cerere cu privire la aplicarea în privința lui a dispozițiilor Legii nr. 210 din 29 iulie 2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, prin care a solicitat încetarea în faza judecării recursurilor ordinare a cauzei penale pornită în privința lui în baza art. 287 alin. (2) și art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal, deoarece aceste infracțiuni cad sub incidența Legii cu privire la amnistie.

La fel, inculpatul consideră că dispozițiile legii date pot fi aplicabile față de el, iar procesul penal este pasibil de a fi încetat în legătură cu intervenirea amnistiei deoarece:

- a recunoscut și recunoaște vina în comiterea infracțiunii, și se căiește sincer;
- a reparat integral prejudiciul material și moral părții vătămate prin echivalent bănesc.

7. Judecând recursurile ordinare în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit constată că recursul ordinar declarat de către avocatul Ivanov Oxana în nume inculpatului Toma Valeriu, urmează a fi respins ca inadmisibil, iar recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Gavriliță Vitalie, urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 1), 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care se constată că nu îndeplinește cerințele de formă și de conținut, prevăzute în art. 429 și 430, cât și este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să admită recursul, să caseze parțial hotărârea, să dispună achitarea persoanei sau încetarea procesului penal în cazurile prevăzute de prezentul cod.

Potrivit prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

În sensul prevederilor din art. 414 alin. (1), 417 alin. (1) pct. 8), 419 Cod de procedură penală și a jurisprudenței naționale, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Astfel, Colegiul penal lărgit menționează că recurenții, drept temei pentru declararea recursurilor au indicat prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, sub aspectul că „instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, sau s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale”.

Referitor la temeiul invocat de procuror, prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit statuează că el este invocat pur declarativ, fără nici o motivare, respectiv instanța de recurs nu-l poate accepta, considerându-l neîntemeiat.

Totodată, expunerea instanței de recurs asupra motivului invocat de recurenți în baza art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală nu necesită o abordare în detaliu, deoarece chestiunea privind individualizarea greșită a pedepselor urmează a fi soluționată prin prisma aplicării amnistiei care, în temeiul art. 107 alin. (1) Cod penal constituie actul ce are ca efect înlăturarea răspunderii penale sau a pedepsei, fie reducerea pedepsei aplicate sau comutarea ei.

La data de 09 septembrie 2016 au intrat în vigoare prevederile Legii nr. 210 din 29 iulie 2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

Potrivit art. (1) alin. (1), (4) al Legii nr. 210 din 29 iulie 2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova „(1) Prezenta lege se aplică condiționat și exclusiv persoanelor bănuite, învinuite și inculpate care manifestă căință activă în cadrul procesului penal și celor condamnate care sunt caracterizate pozitiv pe parcursul executării pedepsei, perioadei de probațiune sau termenului de probă și sunt evaluate psihologic ca prezentând risc de recidivă mediu sau redus, dacă aceste persoane cad sub incidența prevederilor art. 2-9, 11 și 12”

Potrivit art. 2 alin. (1) al Legii sus menționate „Procesul penal încetează la faza de urmărire penală sau la cea de judecare referitor la infracțiunea săvârșită până la adoptarea prezentei legi pentru care Codul penal nr. 985-XV din 18 aprilie 2002 sau Codul penal aprobat prin Legea R.S.S. Moldovenești din 24 martie 1961 prevede în calitate de pedeapsă principală maximă o pedeapsă nu mai aspră decât pedeapsa cu închisoare pe un termen de 7 ani. Iar potrivit alin. (2) al aceluiași articol încetarea procesului penal conform alin. (1) are loc cu acordul scris al persoanei învinuite sau inculpate.”

La data de 17 octombrie 2016, inculpatul Toma Valeriu a depus o cerere cu privire la aplicarea în privința lui a dispozițiilor Legii nr. 210 din 29 iulie 2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, prin care a solicitat încetarea în faza de judecare a cauzei penale pornită în privința lui în baza art. 287 alin. (2) lit. b) și art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal, în legătură cu adoptarea legii sus menționate.

Din materialele cauzei penale, Colegiul penal lărgit constată că inculpatul Toma Valeriu întrunește condițiile prevăzute la art. 1 al Legii nr. 210 din 29 iulie 2016 și în privința lui pot fi aplicate dispozițiile legale, iar procesul penal urmează a fi încetat în legătură cu intervenirea amnistiei, deoarece inculpatul Toma Valeriu a recunoscut vina în comiterea infracțiunii și se căiește sincer.

Totodată, Colegiul penal lărgit menționează că soluția speței date nu poate fi influențată de restricția art. 10 alin. (1) lit. g) din Legea nr. 210 din 29 iulie 2016 cu privire la amnistie, care stipulează că prevederile art. 1–9 nu se aplică persoanei bănuite, învinuite, inculpate sau condamnate care a fost condamnată anterior pentru săvârșirea cu intenție a unei infracțiuni grave, deosebit de grave sau excepțional de grave, executând în tot sau în parte pedeapsa cu închisoare, or, antecedentul penal al pedepsei aplicate prin sentința Judecătoreiei Botanica, or. Chișinău din 10 iunie 1994 (f. d. 121 – 126, vol. I) s-a stins conform art. 54 alin. (7) Cod penal (redacția din 24 martie 1961), peste cinci ani după executarea pedepsei, adică la 29 ianuarie 2003, iar conform prevederilor art. 10 alin. (2) a aceleiași legi despre amnistie „la aplicarea alin. (1) nu se ține cont de

antecedentele penale stinse în modul stabilit de legislație”.

Prin urmare, Colegiul penal lărgit menționează că există circumstanțe care exclud urmărirea penală conform art. 275 pct. 4) Cod de procedură penală, care prevede că urmărirea penală nu poate fi pornită, iar dacă a fost pornită, nu poate fi efectuată, și va fi încetată în cazurile în care a intervenit amnistia.

Astfel, Colegiul penal lărgit apreciază ca fiind întrunite condițiile legale, instituite prin Legea nr. 210 din 29 iulie 2016 privind amnistia, motiv pentru care urmează a fi dispusă încetarea procesului penal în privința lui Toma Valeriu Gheorghe conform prevederilor legii sus menționate, pentru infracțiunile prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) și art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal.

7.1. Referindu-se la recursul ordinar declarat de avocatul Ivanov Oxana, instanța de recurs ordinar îl consideră inadmisibil după formă și conținut, deoarece se constată că instanța de apel corect a respins apelul avocatului Ivanov Oxana în numele inculpatului Toma Valeriu ca depus peste termen, indicând corect că apelul a fost depus peste termen, conform ștampilei poștei pe 06 aprilie 2016 (f. d. 24, vol. II), pe când termenul pentru depunere a apelului a expirat pe 04 aprilie 2016.

Astfel, neatăcând în termen cu apel sentința, potrivit prevederilor art. 420 alin. (4) Cod de procedură penală avocatul Ivanov Oxana nu este în drept să atace cu recurs ordinar decizia instanței de apel în speța dată.

7.2. Pentru aceste motive, recursul declarat de avocatul Ivanov Oxana în numele inculpatului Toma Valeriu, urmează a fi declarat inadmisibil, deoarece nu îndeplinește cerințele de formă și de conținut prevăzute de art. 429, 430 Cod de procedură penală.

Cât privește recursul procurorului, acesta urmează a fi admis, casată parțial sentința și decizia cu dispunerea încetării procesului penal în privința lui Toma Valeriu, conform prevederilor Legii nr. 210 din 29 iulie 2016 privind amnistia.

8. Conducându-se de art. 434, 435 alin. (1) pct. 1), 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

D E C I D E :

Respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de către avocatul Ivanov Oxana în numele inculpatului Toma Valeriu.

Admite recursul ordinar declarat de către procurorul în procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Gavriliță Vitalie, casează parțial sentința Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 18 martie 2016 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 iunie 2016 în cauza penală privind-ul pe **Toma Valeriu Gheorghe**, pronunțând următoare hotărâre.

Se dispune încetarea procesului penal pe învinuirea înaintată lui **Toma Valeriu**

Gheorghe în baza art. 287 alin. (2) lit. b); 152 alin. (2) lit. c) Cod penal, conform prevederilor art. 2 al Legii nr. 210 din 29 iulie 2016 privind amnistia, în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

În partea hotărârii soartei corpurilor delictive, se mențin hotărârile atacate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **15 decembrie 2016**.

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Timofti Vladimir

Nicolaev Ghenadie

Toma Nadejda

Moraru Petru